

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Landstinget. № 43.

Trettende Session.

24de Møde.

Løvedagen den 23de November Kl. 4.

(Fortsat.)

Ordføreren (forts.): Jeg skal hertil dog gjøre den Bemærkning, at de Heste, der komme i Berøring med Jernbanen, ganske vist kunne vænne sig til den, fordi de saa at sige dagligdags see den, men med Hensyn derimod til Locomotiver paa Veiene, da vilde de Heste, der møde dem, i Regelen være Bønderheste, der om Vinteren kun et Par Gange bruges ved Rørsel til Byen. Jeg lægger forøvrigt ikke afgjørende Vægt paa denne Side af Sagen. Hvis den stod saaledes for mig, at jeg troede, der var vundet noget saa særdeles ved den hele Indretning, saa vilde jeg finde mig i at underkaste mig den Ubehagelighed, som maa følge for Reisfærende af Brugen af Velocomotiver, men da nu dette ikke forekommer mig at være Tilfældet, troer jeg, at der ligeoverfor dem, man vil gjøre deelagtige i dette Gode, maa tages Hensyn til den Frygt, de nære derfor, og den Uleilighed, de vilde blive udsatte for. Den høitægtede Minister har sagt, at han var aldeles enig med Mindretallet deri, at den oeconomiske Side af Sagen vedrørte egentlig ikke os her, men at det var Noget, der maatte blive Entreprenurens Sag. Ja, jeg indrømmer, at det er først og fremmest Entreprenurens Sag, men det vil ogsaa paa den anden Side indrømmes, at det netop afhænger deraf, hvilke Betingelser han kan stille os. Dersom det ikke sees, at han kan tjøre med Locomotivet billigere end en Fragtmand eller en Bognmand med Heste, saa seer

jeg ikke, hvad der skal vindes for Publikum derved. Sagen har kun Betydning og Vægt, naar det viser sig, at Personer eller Gods befordres billigere og bedre dermed. Hurtigheden bliver jo den samme som ved Dilligencen, og Bequemmeligheden kan vel heller ikke blive stort bedre; naar det saa heller ikke kan blive billigere, seer jeg ikke, hvad vi skulle opnaae derved. Den høitægtede Minister og det ærede Mindretal, som ellers have været i god Overeensstemmelse i denne Sag, ere dog uenige i een Henseende. Det ærede Mindretal mener, at disse Locomotiver skulle blive en Støtte for senere Jernbaner, men hvorledes han bringer det i Overeensstemmelse med hans Udtalelse ved Sagens forrige Behandling, at man i England endnu ikke havde indført disse Locomotiver, fordi der var saamange Jernbaner, maa jeg overlade til ham selv. Den høitægtede Minister har derimod meent, at det skulde være et Surrogat for Jernbaner; jeg troer rigtignok ikke, at man vil antage det for noget tilstrækkeligt Surrogat for Jernbaner. En fraliggende Provinds vil finde sig i, ikke at blive deelagtiggjort i Jernbanernes Goder for Diebliffet, men haader, at Douren ogsaa engang vil komme til den. Saaledes troer jeg, at man dømmes om disse Forhold i den Provinds, som her nærmest har været paa Tale, men jeg troer, at man vil være den lovgivende Magt meget liden Tak skyldig for Indførelsen af dette Surrogat for Jernbane.

Indenrigsministeren: Da jeg sætter megen Pris paa at være correct, skal jeg med Hensyn til den Betæring, som den ærede Ordfører gav mig, bemærke, at saafremt Bemyn-